

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

A. Aškerc.

Čuden napis političnemu članku, ali času primeren! Maloštevilen narod smo, in le redkokrat prikaže se na našem slovstvenem obnebi svetla zvezda. Kadar pa se je do sedaj prikazala taka svetla zvezda, vsekdar je narod z nekako pobožno ljubeznijo oziral se proti nji. Resnično je, tudi naš narod ima svoje slabosti, ali tega mu nikdo očitati ne more, da bi bil zanemarjal svoje pesnike, kojih število ni bogato. Nasprotno, komur je stvarnik udihnil dar poezije, bil je — vsaj do sedanjih dni — bilo je tako — ljubljene, ne samo stvarniku, ki mu je udihnil žarek svoje lastne krasote v trpeče srce, temveč tudi slovenskemu narodu, ki ga je objemal z gorko svojo ljubeznijo! Še celo pretiravalo se je, in častili so se včasih pesniki, ki neso ubirali zlatih strun, temveč mučili se z grozno prozo, ter nam mesto zlata podajali malovredno lončenino. Vzlic temu prišteval jih je narod svojim „preslavnim“, svojim „preljubim“ pevcem. Prav je bilo, ker narod, ki svojih duševnih veljakov ne časti, vreden ni, da se mu rode.

Ozrimo pa se sedaj v čase, v katerih ravno živimo! O veliki noči razradostil je nas A. Aškerc, s ponižno knjižico svojih balad. Kdor jo prečita, odloži jo v prepričanju, da se je seznanil s pevcem po volji božji. Bodite še tako pobožni, pohujšala Vas knjižica ne bode, ker prava poezija že sama ob sebi nikogar pohujšati ne more. Pred sabo imate pevca, ki je pomnožil vrsto pravih slovenskih pesnikov, in mej njegovimi baladami so take, ki bi vsaki literaturi v diko služile. To si zapišite v spomin gospodje, ki menite, da se cela Slovenija nahaja mej štirimi stenami malega Goriškega semenišča! Mi ne poznamo pesnika osobno, in tudi nismo kazali radovednosti, da bi bili razbrskali njegovo zasebno življenje. Priznamo pa radi, da nam se je prav zelo srce ogrelo, ko smo čuli, da je pesnik — duhovnik. Pač je znamenito, da sta prva naša živeča pesnika slovenska — duhovnika, in svetli podobni Simona Gregorčiča in A. Aškercu najboljše dokazujeta, da slovenskemu duhovniku ni treba, da bi ga visoka stena ločila od druzega naroda. Slovenski duhovnik živi za narod, ali tudi z narodom lahko živi! Od kar pa se je mej nami rodila cerkveno-radikalna stranka,

ter s svojo koščeno roko pograbila po vsem, kar je nam sveto bilo, planila je takoj tudi po naših pevcih, ter jim s trnjem obdala telo in dušo. V istini, najboljši dokaz o skrajni razdivjanostinaših „katolikov“ — jenjihovo obnašanje proti pesnikoma duhovnikoma. Kako so blagega Gregorčiča udušili, ter mu ogrenili ljubezen do petja, to nam je vsem še v spominu! Dokler ni „Slovenec“ odprl slabodiševih svojih predalov dr. Mahnič, ni ga bilo človeka, ki bi se bil nad pesniškimi proizvodi Gregorčičevimi pohujševal. Mahnič se je prvi pohujšal, in za njim pohujšavali so se še drugi pretiranci, o katerih vemo, da skrivoma vino pijó, pred oltarjem Gospodovim pa zavijajo oči, kakor, da so brez madeža in greha! Kdor se na vsak način hoče pohujšati, pohujša se tudi nad telesom našega Odrešenika, koje skoro brez oblačila slikajo na cerkvenih podobah. Pa verujte nam, kdor pravi, da se je pohujšal nad tako cerkveno sliko, ta laže, pohujšal se je že poprej in kje druge. Isto tako je, če nam kdo laže, da se je pohujšal nad Gregorčičevimi ali Aškercovimi poezijami: ta je svoje pohujšanje zajemal iz družega vira, in ker nema druge žrtve, duši nedolžnega pevca!

Čemu vse to pišemo? Pred sabo imamo številko najnovejšega „Rimskega Katolika“. V nji je ošabni Mahnič padel po ubogem Gorazdu, ter mu tare kosti in kite! Kaj surovejšega še nismo čitali! Duhovnik piše o duhovniku; pisalec odločno naglašja, da hoče soditi bolj duhovnika, kot pesnika. Kake pojme naj imamo o krščanski ljubezni, če sme duhovnik o duhovniku tako surovo pisariti! O imperatorji Kaliguli se pripoveduje, da je bil prava zverina. Če je gledal v areno, kjer so se klali gladijatorji mej sabo, in če je kdo svojega nasprotnika k tlom podrl, da bi mu usekal smrtonosni udarec, takrat se je rimski despot zbal, da bi usekani prehitro ne umrl. Zakričal je torej navadno nad zmagovalcem, da naj premaganega tako udari, da bo občutil umiranje: ita feri, ut se mori sentiat! Bolj surovega izreka si skoro misliti ne moremo. Ali vender nam se je usiljeval v spomin, ko smo videli, kako je novodobni gladijator Goriški zaviltil svoj buzdovan proti glavi pesnika, kojega je v našo sredo gospod Bog v neskončni svoji lju-

bezni poklical! Ita feri, ut se mori sentiat! Tako je bilo orožje zavijeno, da pa pevca ni zadelo, to ni zasluga dr. Mahniča.

Čemu pišemo o vsem tem v političnem članku? To se da opravičiti! Tudi glasilo naše cerkveno-radikalne stranke v Ljubljani odobrilo je namreč napade na Aškercu, a pridružilo jim še napad na pesnika Gregorčiča. Če je lev omamljen, tedaj se prav rad prikaže kak osliček, da obriše umazano svoje kopito ob njegovo kožo! Tako se je oglasilo tudi v „Slovenici“ nekako brezimno neslané — prej kot ne tiči še v Ljubljanskem semenišči — ter je očitno pred svetom zasmehovalo pesnika Aškercu in Gregorčiča. Zadnjega imenuje porogljivo „poeta caesareus laureatus Goriciensis“, obema pa namigne, da sta si pripela ne venca iz lovorik, temveč iz kopriv! Menimo, da je nepotrebno, da bi taki duševni surovosti nasproti še kaj odgovarjali.

Vender pa je zelo pomenljivo, da naša skrajna cerkvena stranka ravno slovenska pesnika Aškercu in Gregorčiču z divjo besnostjo preganja, in da ravno ta dva skoro še bolj sovraži, nego slovenske „liberalce“ same. Če tako blagi duši, kot sta Gregorčič in Aškerc, ne dobita milosti pri ti stranki, če tako veljavna pesnika nista varna pred podlimi napadi te stranke, potem se lahko vé, kako bi ona gospodarila na slovstvenem in političnem polji, če dobi veljavo v svoje roke. Naj nam kdo še pravi, da smo kompromis lomili! Tega ne bodete pač nikdar doživeli, da bi mi s stranko prijateljstvo sklepali, ki Gregorčiča in Aškercu v svojih listih na vešala obeša, dasi se pesnika prav nič ne mešata v politiko ter imata imé, koje pripoznaava cela olikana Slovenija. S takimi ljudmi ni pomirja! Vedno se bo dobila v Slovencih truma, ki se bo proti njim v boj postavljala, in to še tedaj, če bi v imenu Slovencev sami prelatje v državnem zboru sedeli, v deželnih zborih pa sami kaplani Kalani. Ako bi bilo drugače, morali bi obupati nad prihodnostjo svojega naroda, ki je do sedaj vsaj svoje prave pesnike častil in spoštoval, in ki naj od sedaj — po navodilih naše cerkveno-konfuzne stranke — svoje nadarjene pesnike z blatom in psovanjem preganja. Tako globoko slovenski narod pač nikdar pasti ne more! —r.—

LISTEK.

Uničeno življenje.

Češki spisal Ladislav Stroupežnický; preložil Vinko.

III.

(Dalje.)

„Gospod vitez, ker sem uverjen, da ste plemenit mož, drznem se govoriti odkrito.“

„Plemenit, pravite? A vender podložniki zame ne gojijo ljubezni, kakeršne bi si želel.“

„Vaše ime, gospod vitez, zvoni tuje. Vender dovolite mi, da vam povem neko povest.“

„Povest?“ vpraša mladeč z začudenjem, vender pristavi: „Pripovedujte torej.“

Dobran prične praviti: „Svoje dni živeli so narodi v duševni temi. A že v začetku je rekel Gospod: Bodi svetloba! Prišel je iz naroda mož, in pričel kričati z močnim glasom: Živimo v temi, kar se ne spodobi človeku! — Svobodo zavedanju, veri klical je ta mož, a narod, iz kojega srede je izšel, proglasil je misli njegove za svoje, branil jih je s ščitom in mečem. Toda oče velike te misli

bil je prva žrtev. Svetlobo dajoči ogenj ga je uničil: izdihnil je na gromadi.“

Dobran umolkne.

Po teh besedah ustane Koniáš, strese se po vsem životu in oči se mu živo zaiskré. „Krivoverec, krivoverec; o groza njegov dih je hujši nego kuga...“ šepetal je.

„Potrpíte, čestiti oče,“ opominja ga gospa Poliksena; „ni še izgovoril.“

Zvedavo je Krištof pogledal Dobrana. Nadejal se je, da se konečno odgrne zastor, zagrinjavši doslej njega minolost.

„Ugasnila je gromada,“ nadaljuje Dobran, „a ni ugasnila svetloba njenega plemena... Narod je maščeval smrt mučenika svojega — šel je v slavni boj s temo — ter zmagal. Is tem bojem je zapisal nekoliko listov v zgodovino človeštva, ki bodo večno žareli, pričajoč potomstvu o velikih bojih za svobodo prepričanja. Narod ta stal je na vrhunci svoje slave... In ta narod, gospod vitez, bil je...“

„Bil je narod češki,“ pristavi Krištof.

„Bil je,“ pritrdi Dobran in lice njegovo sicer tako hladno, se hipoma zasveti naidušenja in mladeniškega ognja.

Krištof je s svetim spoštovanjem gledal Dobrana.

Gospa Poliksena je ulekla na uho; Koniáša pa je trapila želja da bi mogel po svoji navadi zagreti možema v dušo.

Dobran govori dalje: „A prišli so drugi časi. Narodu junaškemu izruvana je bila palma viteštva, krvaveč iz tisočeri ran padel je s slavne višine v globočine nesreče. Svetla baklja... je ugasnila... Poguba z ognjem in mečem prisojena je bila temu narodu, krasna zemlja je bila opustošena, dan današnji pa že izmirajo podjarmljeni, nepoznani potomci naroda nekdanj tako slavnega in močnega. O zemlji, kjer je bilo sicer tako življenje, o narodu češkem pravi se samó še, da je nekdanj bil.“

Po kratkem molku govori Dobran dalje: „Vodje, ki so se odlikovali v poslednjem boji, plačali so požrtvovalnost in junaštvo svoje z življenjem: Njih glave padle so pod rokó rabeljnovo. Njih rodbine pregnane so bile iz dežele, kakor divja zver...“

Potrpežljivost Koniáševa bila je mej tem pripovedovanjem v veliki izkušnjava. Rad bi bil spustil z uzde grozno svojo zgovornost, a moral je potrpiti.

Železnica Loka-Divača.

(Govor g. državnega poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 8. maja 1890.)

(Konec.)

Pa tudi neugodni in tlačni tarifi južne železnice, ki jih imamo za Ljubljano in vse postaje južne železnice na Kranjskem, ostanejo vzlic péažni pogodbi iste. Pa je še neká druga neugodna okolnost, okolnost namreč, da se péažna pogodba lahko v pol leta odpove. Južna železnica lahko torej péažno pogodbo odpove, kadar hoče.

Če bi se odpovedala pogodba, bi državna železnica v enem letu ne mogla napraviti zveze in tudi z razlaščenjem, o katerem govori zakon za železnico Herpelje-Trst, bi ne šlo tako hitro.

Pri takih razmerah se s péažno pogodbo in s prometom, ki se je z njo omogočil državni železnici, kateri je pa, kolikor mogoče, omejen, ne more uplivati na visoke tarife južne železnice, da bi se ponižale.

Kako ti tarifi tlačijo Kranjsko in zlasti stolno mesto Ljubljano, za to bi vam lahko iz peticije deželnega odbora kranjskega iz 1886. leta navel slučaje, ki živo osvetlujejo... (Nemir.)

Podpredsednik (zvoneč): Gospóda! Mi smo pri grajenji državnih železnic in jaz ne morem razumeti, če govornik govori k temu poglavju. Prosim zatorej mirú.

Poslanec dr. Ferjančič (nadaljujoč): ... kako južna železnica vzlic péažni pogodbi s tarifi ovira promet. Toda to bi bilo preobširno in omejiti se hočem le na nekoliko slučaje. Za vagon sladorja iz Rohrbacha v Trst je vožnjine od 100 kilogramov 1 gld. 50 kr., v Gorico 1 gld. 60 kr., v Pulj 1 gld. 86 kr. Te postaje so seveda mnogo bolj na jugu nego Ljubljana in od ravno tam v Ljubljano stane vožnjina za slador od vsacih 100 kilogramov 1 gld. 96 kr., torej za 46 kr. več nego v Trst, in 36 kr. več nego v Gorico, če tudi se blago v Gorico 107 kilometrov dalje vozi, nego v Ljubljano. Postojinskemu trgovcu, zatorej bolj ugaja blago dobivati iz Gorice nego iz Ljubljane.

Podpredsednik: Opazil sem, da govori govornik pri zgradbi državnih železnic o tarifih južne železnice. (Klici: Ne! On govori o stvari!) Prosim, ne utikati se mi v besedo. Prisiljen sem zatorej govornika poklicati k stvari.

Poslanec dr. Ferjančič (nadaljujoč): Usojam si opozarjati, da govorim o péažni pogodbi, katera je sedaj surogat za državno železnico in da hočem dokazati, da na tarife južne železnice za Kranjsko nema nobenega upliva. Ne morem kaj, da ne bi razmer prav kratko označil. Prosim torej, da se mi dovoli navesti še jeden slučaj, ki se tiče tarifov južne železnice.

Če tudi se je vprašanje o zvezi državne železnice s Trstom že več let obravnavalo v ti visoki zbornici, zadnja dva dni so zlasti Tržaški poslanci govorili o tem, vendar se še, kolikor jaz vem, ni spregovorilo v ti visoki zbornici o tarifih južne železnice zlasti za Kranjsko in vendar bi to tudi uplivalo na Trst. Omenjam torej, da Goriški trgovec lahko slador za 22 kr. ceneje pošilja v Postojino,

kakor Ljubljanski, če tudi ga oba dobivata iz Rohrbacha in če tudi se ta slador vozi iz Ljubljane v Gorico 167 kilometrov in iz Gorice v Postojino nazaj 102 kilometra, torej skupé 269 kilometrov, dočim je iz Ljubljane do Postojine samo 65 kilometrov. (Čujte! na desnici.)

Jednako je z vožnjino iz Trsta. Za vagon petrolja plača se v Ljubljano 30 gld., v Gradec 70 gld., na Dunaj 114 gld., tu navajam podatke iz 1886. leta; so se li kaj premenile razmere od tedaj, mi ni znano. Za vagon petrolja iz Ljubljane v Gradec se pa plačati že 92 gld., če se priračuna vožnjina iz Trsta v Ljubljano 30 gld., torej stane vagon iz Trsta v Gradec Ljubljanskega trgovca 122 gld., Tržaškega pa le 70 gld.

Ta dva slučaja kažeta, kako je s tarifi za Ljubljano.

Zgrajenje železnice Divača-Loka koristilo bi v prvi vrsti deželnemu glavnemu mestu. Dočim je Ljubljana od ugodnostij péažne pogodbe, kakor sem že omenil, izključena, bi potem lahko svoje blago pošiljala in dobivala po državni železnici, ki tudi drži v Ljubljano. Zgrajenje te železnice bi pa posrednje koristilo vsem kranjskim postajam, kajti kjer bi se dalo z malimi stroški priti na kako postaje državne železnice, gledali bi, da bi prišli do nje, in južna železnica bi bila prisiljena ponižati tarife svoje, če neče zgubiti znatnega dela dobička svojega.

Dobiček za državo iz zgradbe te železnice bi se pa pokazal še le, ko bi vprašanje o odkupu južne železnice aktualno postal.

Po koncesijskem pismu južne železnice in sicer po § 55 ima država pravico od 1895. l. dalje, kadar hoče odkupiti južno železnico in § 56 določuje, da se čisti dohodek v tem slučaju računa za sedem let od časa odkupa nazaj. Od teh sedmih let se odbijeta dve najneugodnejši leti in po ostalih petih letih se proračuna čisti dohodek, kateri po letih računjen, torej povprek, daje vsoto, katero bi stala južna železnica ali bolj prav, katera bi določila rento, ki bi se morala plačevati južni železnici. Umljivo je torej, da si južna železnica na vso moč prizadeva, da se odkriža konkurence, ki se ji s péažno pogodbo niti ne dela, da si zagotovi za slučaj odkupa kolikor je moč ugodno konstelacijo.

Pa tudi, če država kupi železnico, ne bode mogla oskrbovati po tirovih južne železnice vsega prometa, ki se bode še povečal z dograjenjem državnih železnic. Ozirati se treba še na vse neugodne trgovske razmere, tudi se ne smejo pozabiti oni neugodni odnošaji, ki bi se utegnili pokazati v slučaju vojne.

Ker trgovske in vojaške razmere zahtevajo, da se gradi ta železnica, ker tu imamo opraviti z železnico, ki ima pospeševati tako važne koristi, gojim nado, da visoka vlada, če bodo trajale ugodne finančne razmere, ne bode se obotavljala, da prej ko bode mogoče stopi pred zbornico s predlogo, katera bode uresničila to željo južnih dežel brez ozira na stranke in narodnost. (Odobranje na desnici.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. maja.

Českonemška sprava.

Česki deželni zbor se snide še le dne 19 t. m. in bode zboroval le 14 dni, ker se 4. junija že snidejo delegacije v Budimpešti. V kratkem času svojega zborovanja bode deželni zbor javljne rešil kako važnejšo predlogo o českonemški spravi, ker bodo posebno Mladočehi skušali vso to zadevo zavleči. Hude in dolge debate bodo v odsekih, dolge in hude debate v zbornici. Staročehi sami pa tudi ne bodo posebno hiteli, ker so zgubili že tudi vse veselje do te sprave.

Volilno gibanje na Moravskem.

Vse kaže, da letošnje deželnozbornske volitve na Moravskem ne bodo posebno ugodno se vršile za Staročeha. Mladočehi bodo jim skoro povsod postavili protikandidate in bodo marsikaterega staročeskega kandidata spodrinili. V Ogorskem Brodu bil je v soboto mnogobrojno obiskanih shod zaupnikov kmetijskih občin Ogorski Brod in Klobouk in se je izrekel proti kandidaturi dr. Šroma, ki je dvanajst let zastopal ta okraj. Za kandidata so postavili Mladočeha Fr. Doubravyja. Jeden Šromov privrženec je zagovarjal njegovo kandidaturo in se je izrazil, da bode dr. Fanderlik načelnik moravsko-češke stranke, če ne bode več voljen dr. Šrom, a na to so se zaslišali klici: „Za tega še manj maramo!“

Nemški jezik v Galiciji.

Gališki namestnik je zadnje dni v Krakovem pohodil vnanje urade in pri tej priložnosti pohodil tudi srednje šole in posebno priporočal učenje nemškega jezika. Kakor se kaže, sedanja vlada zmajtra za svojo glavno nalogo gojenje nemškega jezika.

Vnanje države.

Srbsko ministerstvo

se je popolnilo tako, da je Tavšanović prevzel portfelj za kmetijstvo in trgovino, državni svetnik Nikolić ministerstvo bogočastja in nauka in državni svetnik Jovan Gjaja ministerstvo notranjih zadev.

Majorja Panice afera.

Vojno sodišče je poročnika Pasanova dalo Panici za zagovornika, ker noben odvetnik ni hotel prevzeti zagovorništva. Drugim zatožencem bodo tudi dali vojaških zagovornikov. Obravnava začne se še le drug teden, da bodo zagovorniki utegnili proučiti akte.

Bolgarsko-italijanska pogodba.

Začela se so pogajanja mej Bolgarijo in Italijo zaradi sklepa trgovske pogodbe. Ker je že več družih evropskih držav sklenilo trgovske pogodbe s Turčijo, bode Bolgarija v kratkem v trgovskem oziru skoro popolnoma nezavisna od Turčije.

Turčija in Rusija.

Turki so kaj počasni v plačevanju svojih dolgov. Rusiji bi morali plačati v letnih obrokih vojno odškodnino, a so že 20 milijonov frankov zaostanka na dolgu. Rusija pri vsakej priložnosti opominja Turke na njih dolžnost, pa zastonj. Veléposlanik Nelidov je nedavno zopet opomnil Turčijo na to zadevo, ker je zvedel, da dobi denarjev na posodo. Veliki vezir je pa odgovoril, da Turčija vedno misli, kako bi plačala dolg, nadeja se pa, da ji Rusija vendar v sedanjem težavnem finančnem položaji ne bode delala težav zaradi zaostalih plačil. V Peterburgu pač neso bili posebno zadovoljni s takim odgovorom, ker nikdar ne bodo dobili plačila, če se hočejo ozirati na slabe turške finance.

➡ Dalje v prilogi. ➡

„V tujih deželah,“ nadaljuje Dobran, „potikali so se ubogi prognanci, vendar nikdar neso pozabili svojega rodu. Nadeja, da se vrnejo v domovino v srečnejših dneh, živila jih je. A jeden izmej njihovih potomcev, ne mogoč premagati hrepenenja po domovini očetov, po pravi domovini svoji, povrnil se je v ubogo deželo... Prišel je v kraje, kjer je stalo bivališče prednikov, nastanil se v skromni hišici...“

Krištof naglo ustane ter hoče nekaj reči, Dobran mu zabrani z besedami:

„Hoteli ste reči, gospod vitez: Ti si ta mož! Da, jaz sem. Moja tajnost, moja usoda je sedaj v vaših rokah.“

„V globini svojega srca, prisezam vam,“ pristavi Krištof ter Dobranu padá roko.

„Potomec pregnancev... upornikov...“ sikne Koniáš.

„In moj ubogi otrok je zapeljan od njega,“ toguje gospa Poliksena.

„Milostiva gospa,“ šepeta Koniáš; ni ga bilo doslej še tako trdovratnega krivoverca, da bi ga jaz ne bil vrnil sveti cerkvi. Tudi z vašim sinom, tem zapeljanim mladeničem, se mi bo posrečilo. Bog mi daj moči!“

„Vi ste jedina nada moja, čestiti oče; a krivoverec govori dalje. —“

„Jaz sem poslednji svojega rodu, gospod vitez,“ nadaljuje Dobran, „z menoj izmrè... Često me boli srce, da mi Bog ni dal sina, da bi mu mogel v srce ucepiť ljubezen do uboge, nesrečne domovine, katero sta ded in oče ucepila v moje srce. Niti tuja dežela, v kateri sem zagledal luč svetá, niti tuja govorica, katero sem vse življenje čul okolu sebe, ni mogla ugasiti tiste svete iskre v mojem srci, onega plamena v duši, s katerim gorí ljubezen do nesrečne domovine, in kateri je v tuji deželi ostalo jedino sveto imetje, jedina dragotina nesrečnih čeških pregnancev.“

Spoštovanje, katero je Krištof imel za Dobrana, se je po tem priznanji še povečalo. Čudil se mu je, ker doslej ni poznal tako izbornega moža. Lastnosti njegove so močno uplivalo nanj. Ob jednom pa sta v sosednji sobi gospa Poliksena in Koniáš proklinjala Dobrana.

„Vrnil sem se v domovino očetov,“ pravil je Dobran dalje, „da bi mirno prebil tukaj konec svojih dni. Jedenkrat pa se bode moj duh pripravil na pot v srečnejše kraje, in jedina radost mi bode, da vendar ne bode tuja prst, tuja zemlja tlačila kostij poslednjega potomca čeških pregnancev.“

„A tega ne dočakaš, ne smeš dočakati,“ sikal je Koniáš.

Globoko ganen stisne Krištof Dobranu desnico ter pravi s tresočim se glasom: „Dokler bodem jaz živ, vam nikdo na moji zemlji ne stori žalega... A vaša želja?“

„Je kaj skromna. Na tem gradu prebivali so nekdaž moji predniki. Po nesrečni bitki na Beli gori so jednega vrgli v ječo in končal je svoje življenje pod rabeljnovó roko na Staroměstskem náměstí. Sin njegov, ki se je bil tudi odličil v boji, bil je pregnan iz dežele z vsem potomstvom. Bil je to moj ded. Predno je ostavil domovje, je na tem gradu skril zaklad našega rodu na mestu, katero je iz njegovih zapisnikov samo meni znano.“

Krištofa je iznenadilo to odkritje.

„A to ni zlato, niti dragotina, gospod vitez,“ pojašnjuje Dobran; „vse to so bili že zdavnej položili domovini na žrtvenik. To so jedini rodbinski spomini, meči, s katerimi so se pračetje našega rodu bojevali v službah slavnih kraljev čeških, in knjige, zakladi duha, v katerih se nahajajo vse misli čeških reformatorjev. Moja prošnja ja pa ta: dovolite mi, da te spomine poiščem ter dvignem, predno se vrnem domov.“

(Dalje prih.)

Dopisi.

Z Dunaja 12. maja. [Izv. dop.] Pri debati o budgetu pravosodnega ministerstva se je zopet največ govorilo o češkonemški spravi. Pri naslovu „Centralno vodstvo“ je prvi govornik dr. Zucker najprej obžaloval, da se hoče zopet zavleči rešitev novega kazenskega zakona. Pobiljal je pred vsem ugovore proti načrtu tega zakona. Posebno je ugovarjanje pazno, da je ta načrt zakona posnet le po nemškem zakonu, ker se po vsi Evropi uvažajo jednake reforme v kazenskem zakonodavstvu. Potem je govornik toplo priporočal, da se načrt zakona vsprejme. Nato je pa prešel k nemško-češki spravi, jo je zagovarjal, ter pred vsem obsojal Mladočehe, ki očitajo dr. Riegru, da je s tem sporazumljenjem izdal narod češki. Če bi bila sprava tako slaba, bi baš moravski in šlezjski Čehi ne zahtevali, da se razširi tudi na Moravsko in Šlezijo. Govornik misli, da se z Dunajskimi dogovori ni rušilo češko državno pravo, ker se o njem v sporazumljenji niti ne govori. Dunajski dogovori imeli so pred vsem le namen Nemce pripraviti, da ustopijo v deželni zbor. Napačna je pa misel, da je s sporazumljenjem odpravljena jezikovna naredba za Češko. Saj se je tedaj odločno dogovorilo, da ostane ta naredba v veljavi, in da se bodo pri nastavljenji uradnikov ozirali na jezikovno znanje, kakor bodo potrebe zahtevale. Če nekaterim višjim sodcem ni treba znati češčine, iz tega še ne sledi, da bi okrajnim sodcem v nemških okrajih ne bilo treba znati češčine. Okrajnemu glavarju na južnem Tirolskem je tudi treba znati italijanščino, ministru notranjih zadev, kateremu je podrejen, pa ne, ker bi sicer moral vsak avstrijski minister znati po 8 jezikov. Koncem je Zucker ostro grajal postopanje vlade, ker se pri razpisu nekaterih uradnih mest pri okrajnih sodiščih na Češkem ne zahteva znanje češčine.

Za dr. Zuckrom je poprijel besedo poslanec Jaques, ki misli, da bi bil sedanjí čas posebno ugoden za izvedenje reform glede pravosodja, ker so se stranke druga drugi približale. Posebno rešenje novega kazenskega zakona bi se več odlagati ne smelo.

Minister grof Schönborn je v dolgem govoru odgovarjal dr. Zuckru in pred vsem opravičeval svoje postopanje pri razpisu mest sodnih uradnikov. Videlo se mu je pa, da se ne more upirati argumentom prvega govornika. Koncem govora je pa apeloval na patrijotizem obeh narodov na Češkem, da se sprava dožene.

V imenu leveice je pa baron Scharschmidt zagovarjal češkonemško spravo in jo tolmačil z nemškega stališča. On v jezikovnem vprašanji spravo ravno nasprotno tolmači, nego jo Zucker.

Poslanec Vošnjak se je v ti seji pritoževal, da se slovenski element prezira pri nameščenji sodcev na južnem Štajerskem, da se gradé prelepe kaznilnice in je priporočal osnovo kazenskih kolonij na dalmatinskih otocih.

Generalni govornik grof Pininski je pa zopet priporočal, da se kmalu reši nov kazenski zakon, ki ima posebno to prednost, da strogo loči politične in navadne zločine. Potem se je ta naslov vsprejel.

Izpod Preske 10. maja. [Izv. dop.] Gosp. dopisnik „Od primorske meje“ objavil je v „Sl. Narodu“ z dne 9. aprila mnogo resnice v naših socialnih razmerah. Očitati se mu pa ne sme, da bi bil vse s preveč živimi barvami slikal ter, da je osobito nekatere senčnate strani, — kakor bi morebiti kdo mislil, premočno markiral. To ne, omenjeni dopis vse pre malo pojasnjuje naše, v istini žalostno družbinsko življenje. Pa to se natanko skoro popisati ne da, torej tudi moj namen ni, to storiti. Le mimogrede hočem nekoliko omeniti in to radi tega, da bode ostali svet o nas bolje poučen in pa, da se mi ne bode moglo očitati: „Qui tacet, consentire videtur“. Povem pa tudi, da se gospodov maščevalcev ne bojim, ker oni z denarjem, katerega so podedovali po sorodnikih ali po kom drugem, ali pribarantali, kakor ga navadno cigani pribarantajo, tudi vsega doseči niti storiti ne morejo. Obžalovati je le, da imajo ti gospodje poleg mnogih vse graje vrednih napak še to, da često prav krivično sumničijo, ter svojo umazano maščevanje nad nedolžnimi osebami izvršujejo, kolikor le morejo.

Da je naša čitalnica postala v pravem pomenu besede mrtvoudno društvo, temu se pač ni čuditi. Mnogo pravih narodnjakov je izstopilo, ostali so pa udje le na videz, radi imena. Čitalnica ni več

narodno zbirališče, ker znano je, da ondu človek ni varen, pred modrokrvnimi lisjaki in rudečerkvnimi lisicami. Pred temi treba biti previdnim, kajti prežijo ti na vsako besedo, ter jo, če je tudi v šali izgovorjena, za svoj namen uporabijo. V obče jim pa ni nobeno, bodisi še tako podlo sredstvo preslabo, ako se je treba maščevati nad onim, ki noče tako plesati, kakor oni piskajo. Naša čitalnica je taka, da niti odborniki mej seboj prijateljski ne občujejo, torej ni čuda, da o čitalničnih veselicah ni duha ne sluha več. Plemeniti gospod Francelj in njega tovariši so udje le radi tega, da zaplenijo vsak list, v katerem se o njih kaj govori. Kadar je pa kaj tacega, potem napravijo seje, in to pod predsedstvom g. Francelja ali gospoda Vikeca, pri katerih ukrenejo, kdo da se je drznil tako pisati. Pri tej priliki se tudi določi ali dogovori maščevanje, če tudi nad nedolžnežem. In če si drugače ne morejo pomoči, pa napišejo umazana, lažnjiva, obrekovalna brezimna pisma, na katera imajo ti plemiči ali pa saj smejo vzeti patent. To zaničevanja vredno orožje rabijo ti pri vsaki priliki; naj se kdo ženi brez njih dovoljenja, naj kdo kje za kako službo prosi, naj kdo kje kako kupčijo ima, da celo na oblastva se taka pisma pošiljajo, z jedno besedo, brezimna pisma razpošiljajo, kamor le morejo samo, da imajo le količkaj upanja, da bodo s tem škodovali onim, ki so pri njih prišli v nemilost. A pri vsem tem ponasata se s svojim plemstvom ter pravita, da ona dva gospoda, ker sta plemenita in ker imata denar. Le pri svojem poslu kot konjska barantača pa nesta plemenita, pri tem sta slična znamenju Janezu. O tem je mej njima in Janezom le ta razlika, da poslednji plačuje od svoje barantije patent, dočim ga onadva ne.

Lahko si je misliti, kako se vrše občinske volitve pod diktaturo g. Francelja. Pa saj ne Francelj, denar, denar je sveta vladar! Brez tega bi bila naša dva plemiča z vso njima prirojeno strastjo ničli, nepoznati osebi. To se najbolje razvidi pri občinskih volitvah, katere se vrše po Franceljnovi volji le s pomočjo denarja, vina, kruha, pečenke in smodk, seveda tudi groženja pri taki priliki ne manjka. Čudno je pa vender, da so nekateri možje, ki neso menda zavisni od g. Francelja, tako „panani“, da kar slepo plešejo, kakor jim ta gode. Res obžalovati je, da smo tudi o ti zadevi tako daleč prišli. Ako bi nekateri veljavni možje dobro pomislili, bi navzlic vsi krščanski ljubezni obrnili se od njega. Pokazali naj bi, da jim je več poštena stvar, kakor pa zlato tele, od katerega oni ne potrebujejo nikake podpore. Pa tudi maščevanja se jim ni bati, in ko bi kje kaj škodoval, bi vender vsa ta škoda ne bila toliko vredna, kolikor pa moštvo, katero s tem izgubljajo, da se bratijo z plemičem, ki nema ne vere, ne narodnosti, katere mu je vse le — denar. Spomladanski.

Domače stvari.

— (Delegacije) sklicane so s cesarjevim ročnim pismom z dne 11. t. m. na 4. dan junija v Budimpešto.

— (V državnem zboru) govoril je v specialni debati o državnem proračunu gosp. poslanec M. Vošnjak ter osnovano tožil, da se pri imenovanji sodnikov na južnem Štajerskem prezirajo slovenski prosilci, ter nastavljajo taki, ki slovenščine neso zmožni. Potem je omenjal kaznilnice, katere se gradé preveč potratno in so v primeri s kmetiskimi hišami uprav luksuriozne. On bi bil za to, da se na otocih Jadranskega morja napravijo kaznilniške kolonije. Ugovarjal je tudi, da bi se okrožno sodišče premestilo iz Celja v Maribor. Poslednje mesto je mimo Celja itak že mnogo na boljšem, kjer biva ondu knežškok, ker so ondu delarnice južne železnice in ima še druge ugodnosti. Naposled je temeljito zavračal napade predsednika Heinricherja, ki je pri otvoritvi porotnega zasedanja tako hudo napadal njegov govor v državnem zboru. Vošnjakov vrli govor bomo priobčili, ko dobimo stenografični zapisnik, danes konstatujemo samo še to, da je pravosodni minister grof Schönborn v svojem odgovoru na g. M. Vošnjaka govor sam izrekel, da nikakor ni umestno, da predsednik sodišču v javni obravnavi polemizuje s kako tretjo osebo in sploh govori o stvarih, katere s predmetom obravnave neso v nobeni neposredni zvezi. Tem besedam dostavil je minister grof Schönborn še to, da je v ti zadevi odredil uradno poizveda-

vanje in da bode še le potem izrekel svoje avtoritativno mnenje.

— (Nemško pobalinstvo.) V nedeljo zvečer bilo je v zasobnem stanovanji v Celji več narodnih dam in gospodov zbranih, ki so se razveseljevali z igro na harmoniji in s petjem. Narodni napevi pa so razgrelí Celjskim pobalinom kri in znosili so se s tem, da so vrgli kot pest debel kamen skozi okno prvega nadstropja. Kamen k sreči ni nikogar poškodoval, vsekakor pa je ta „corpus delicti“ glasen dokaz o žalostnih razmerah v Celji za vladanja župana Neckermanna. Ako človek že v svojem stanovanji več varen ni, potem se pač ne sme govoriti o nemški kulturi.

— (Gosp. Ludovik Kuba,) znani nabiratelj narodnih pesmij, katere izdaje v svoji zbirki „Slovanstvo ve svych zpěvech“ dospel je te dni na Cetinje in bode prepotoval vso Črnogoro, da nabere mej narodom glasbenega blaga. — Še drug imeniten gost posetil je te dni Črnogoro, in to je Gordon Benuet, lastnik velicega lista „New York Herald“ in jeden prvih bogatašev ameriških. Knez ga je vsprejel in povabil na obed in večerjo ter se odzval Benuetovemu vabilu na njegovo ladijo „Namunu“.

— (Prvi poskus) instalacijskega zavoda Škrabec, Levč in Novotny pri novem mestnem vodovodu v hiši g. Cernsteina na Šentpeterski cesti št. 22 se je, kakor se nam poroča, včeraj v pričo vodovodnega inženjerja g. Hanuša na splošno zadovoljnost obnesel s 16 atmosfér močnim pritiskom.

— (K shodu čevljarskih pomočnikov) nam je še dostaviti, da je bil provizoričnim načelnikom izvoljen g. Kordelič, namestnikom pa g. Kostelac.

— (Izžrebanje porotnikov.) Pri tukajšnjem deželnem sodišči izžrebali so se za prihodnje porotno zasedanje, ki se začne dné 9. junija, za glavne porotnike gospodje: Albrecht Andrej, posestnik v Kamniku; Brenčič Janez, posestnik na Vrhniki; Čad Josip, pek v Ljubljani; Doberlet Fran, prodajalec hišne oprave v Ljubljani; Dragatin Ferdinand, izdelovalec klavirjev v Ljubljani; Dolenc Fran, trgovec v Kranji; Fischer Hugo, trgovec v Ljubljani; Friedrich Lambert, knjigovodja v Ljubljani; Florijančič Ivan, posestnik v Dravljah; Goljaš Janez, kantinér v Ljubljani; Gaber Anton, gostilničar v Loki; Grampovčan Jurij, trgovec na Vrhniki; Hammerschmidt Ernest, trgovec v Ljubljani; Hieng Ernest, trgovec na Rakeku; Kolnik Anton, hišni posestnik v Ljubljani; Kumer Rudolf, hranilnični uradnik v Ljubljani; Kunc Matija, krojaški mojster v Ljubljani; Lavrenčič Josip, užitinski uradnik v Ljubljani; grof Lanthieri Karol, graščak v Vipavi; Lenče Fran, gostilničar v Klečah; dr. Majaron Danilo, odvetniški koncipijent v Ljubljani; Maurer Henrik, hišni posestnik v Ljubljani; Mlakar Luka, trgovec v Lukovici; Obreza Karol, hišni posestnik v Ljubljani; Perdan Ivan, trgovec v Ljubljani; Predović Elija, trgovec v Ljubljani; Petan Martin, trgovec v Kranji; Strehar Josip, mesar v Ljubljani; Sicherl Ivan, speditér v Dolenjem Logatci; Tönnies Adolf, stavbeni mojster v Ljubljani; Trautnik Leopold, pasar v Ljubljani; Turk Ivan, hišni posestnik v Ljubljani; Ignacij Valentinčič, zavarovalnični zastopnik v Ljubljani; Zajc Alojzij, gostilničar v Ljubljani; Zeschko Albert, trgovec v Ljubljani; Zupančič Filip, stavbinski mojster v Ljubljani. Za namestnike gospodje: Ambrož Janez, hišni posestnik; Baumann Anton, trgovski pomočnik; Godec Janez, pek; Grošelj Fran, kantinér; Kersnik Ferko, knjigovodja; Klopčič Jakob, hišni posestnik; Slovša Leopold, mesar; Verhunc Anton, trgovski pomočnik in Zupanc Urban, trgovski pomočnik, vsi v Ljubljani.

— (Čudna operacija.) Dne 30. m. m. prišla je v mestno bolnico v Trstu 20 letna kmetška dekle Marija Vidal, tožeč, da jo v trebuhu boli. Zdravniki so je preiskali in našli, da je močno zatekla ter pri operaciji tudi izvlekli uzrok bolečin, namreč s smetano napolnjen kozarec. Kakor se čuje, je deklica žrtva krute sile. Preiskava bode pokazala kaj in kako.

— (Razpisana) je služba učitelja na jednorazrednici na Razdrtem. Prošnje do 18. t. m. — V Dolenjem Zemonu razpisana je služba učitelja. Plača 450 gold., priklada 30 gold. in stanovanje. Prošnje do konca t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Varšava 13. maja. Za zgradbo nove pravoslavne cerkve, ki se ima zgraditi v Varšavi, določenih je milijon rubljev, od katerega zneska bode država dala 700.000 rubljev.

Peterburg 13. maja. Po uradnih izvestjih kazala je ozimna začetkom aprila st. st. po evropski Rusiji dobro, po nekaterih krajih jako dobro. Le v nekaterih krajih bila so žitna polja malo poškodovana.

Atena 13. maja. Turškega poslanika Rizo pašo so odpoklicali. Nadomestil ga bode dosedanji turški poslanik v Belemgradu.

Dunaj 14. maja. „Wiener Ztg.“: Češki deželni zbor je sklican na 19. dan maja, gorjenjo-avstrijski na 20. dan maja.

Dunaj 14. maja. Dopoldne ob 11. uri cesar pokrovitelj slovesno otvoril kmetijsko in gozdarsko razstavo. Prisotni bili nadvojvode Karol Ludovik, Fran Ferdinand Este, Fran Salvator, Filip Koburški ministri Kalnoky, Taaffe, Bauer, Kallay, vsi avstrijski ministri, dalje ogerski ministri Szapary, Bethlen, Orczy, skoro vsi diplomati, mej njimi Reuss z osebjem, mnogo članov avstrijskega in ogerskega parlamenta, župan Dunajski, zastopniki kmetijstva, industrije, trgovine in obrtništva. Na nagovor predsednika kneza Colloreda odgovoril cesar z izrazom prepričanja, da bode razstava dokaz velikega napredka na obširnem polju deželne kulture in da bode vzpodbujala na nadaljno delovanje. Po otvoritvi prehodil in ogledal si je cesar razstavo. Pri prihodu in odhodu ga je jako mnogobrojno občinstvo burno pozdravljalo.

Dunaj 14. maja. Dr. Makso Burckhard imenovan ravnateljem dvornega gledališča.

Razne vesti.

* (O kralju Milanu) piše „Berliner Tagblatt“, da je te dni ustavil dva Pariška redarja, ker ga nista pozdravila. Redarja sta se izgovarjala da ne moreta vsacega pozdravljati, kdor je črno oblečen. Kralj Milan začel je na to kričati, da se je vse polno ljudij okoli njega nabralo. Govoril je zelo glasno, in poudarjal, da je on kralj Velike Srbije. Iz tega dogodka sklepajo nekateri listi, da se je Milanu duh omračil.

* (Kralj književnik.) Ravno kar so izšli zbrani spisi švedskega kralja v 4 zvezkih. Prva dva zvezka obsegata pesni, tretji prozaične spise, četrti pa njegove govore. Govorov, katerih je štiri in dvajset, je govoril osemnajst v švedskem, štirji so v norveškem, jeden v francoskem in jeden v angleškem jeziku. To kaže, da kralj ni le izvrsten književnik, ampak tudi jako izurjen v raznih jezikih.

* (Doklej bomo še shajali na zemlji s premogom) je proračunal Anglež Hall, ki trdi, da mora tekom dve sto let na zemlji premoga zmanjkati.

* (Tovarniški požar.) V ogerski tovarni za skrob na Reki je dne 12. t. m. nastal ogenj, kateri je pa uničil le streho laboratoriju, druge dele tovarne se je pa posrečilo požarnim brambam obvarovati. Škode je kacic 15.000 gld.

* (Tlak od kavčuka.) Nova tvrdka v Lindenu pri Hanovru se je ponudila mestnemu zboru, da za poskušnjo na svoje stroške in nevarnost napravi po nekaterih ulicah tlak od kavčuka. V Berlinu je ta tvrdka tudi že po nekaterih ulicah položila tak tlak, v Kolonji je pa za poskušnjo tak tlak napravila v Schillerjevi ulici.

* (Orjak.) V majhni vasi v Abruzzah umrl je orjak Josip Catonio. Leta 1845 je bil dobil službo pri palačni straži v Tuillerijah. Bil je dva metra in 80 centimetrov visok, pojedel je najedenkrat po štiri porcije, pas je imel tako dolg, da bi bil primeren za dobrorejenega konja. Mož je volil okostnico svojo anatomičnemu muzeju v Rimu.

* (Visoka starost.) V ruskem ujezdnem mestu Samari umrla je nedavno neka Agata Prigunkova v dobi 126 let. Pokojnica bila je do smrti zdrava in pri dobrem spominu. Pripovedovala je razne dogodke iz svojega dolgega življenja. Zaprtila je sinu, ki je sedaj 98 let star, ki je tudi še tako trden, da se dolge poti ne ustraši.

* (Utihotapili) so pri carinskem uradu v Buenos Ayres, kakor se brzojavlja časniku „Times“, blaga, za več nego 10 milijonov dolarjev (20 milijonov goldinarjev). Tihotape so že zasledili.

Zahvala.

Podpisana soseska izreka najtoplejšo zahvalo g. Fr. Križaru, tovarnarju v Št. Petru, da ji je brezplačno posodil svojo brigalno in 150 m. dolgo cev, ter delo sam vodil, da se je v suhi vodnjak upeljala voda.

S tem činom rešil nas je omenjeni gospod vsaj za par mesecev pomanjkanja vode. Bog plati!

Soseska v Trnaji, dne 11. maja 1890. (400)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-5)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

13. maja.

Pri Slonu: Brenner, Stotz, Pussbaum z Dunaja. — Jelovšek iz Ilirske Bistrice.

Pri Malič: Rukel, Grill, Rideli, Müller, Braun z Dunaja. — Schink iz Zagorja. — Kunčič iz Kranjske gore. Pfau z Reke.

Pri bavarskem dvoru: Sebe, Pröchl, Fama iz Trsta.

Pri južnem kolodvoru: Giorgio iz Št. Petra. — Kaufman iz Opatije.

Umrli so v Ljubljani:

11. maja: Jožeta Vidmar, hči izdelovalca dežnikov, 15 ur, Stari trg št. 20. za slabostjo.

14. maja: Liza Harič, poslovojdjeva hči, 2 leti, Trubarjeve ulice št. 2, za jetiko.

V deželnej bolnici:

12. maja: Jakob Drol, delavec, 40 let, za oteklim želodcem.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 97	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	5 36	Surovo maslo,	80
Jecmen,	4 87	Jajce, jedno:	2
Oves,	3 57	Mleko, liter	8
Ajda,	5 04	Goveje meso, kgr.	58
Proso,	4 71	Telečje	56
Koruza,	4 71	Svinjsko	60
Krompir,	3 57	Koštrunovo	40
Leča,	11	Pišanec.	45
Grah,	16	Golob	20
Fizol,	9	Seno, 100 kilo.	178
Maslo, kgr.	96	Slama,	205
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	630
Špeh frišen	61	mehka, 4	420

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
13. maja	7. jutraj	725.3 mm.	18.2° C	brez	d. jas.	3.20 mm.
	2. popol.	726.2 mm.	16.4° C	sl. zah.	obl.	
	9. večer	727.5 mm.	13.0° C	sl. zah.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 15.9°, za 2.3° nad normalom.

Dunajska borza

dué 14. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	89 40	—	89 35
Srebrna renta	90 05	—	90 05
Zlata renta	110 25	—	110 15
5% marena renta	101 60	—	101 60
Akcije narodne banke	948	—	954
Kreditne akcije	300 25	—	301
London.	118 10	—	118 15
Srebro	—	—	—
Napol.	940	—	940
C. kr. cekini	5 57	—	5 58
Nemške marke	58	—	58
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179	25
Ogerska zlata renta 4%	103	45	—
Ogerska papirna renta 5%	99	75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	25
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	147	40
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	50	—

Srbske narodne pesmi

o boju na Kosovem.

Iz zapuščine

Ivana Mohorčiča.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. — Tiskala „Narodna Tiskarna“ 1889.

Knjižica bode gotovo vsakomu, ki se zanima za srbate Srbe in njih pesem, dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani za ceno 30 kr., po pošti 32 kr.

A. BAYER-jeva VELIKA MENAŽERIJA

na starem živinskem trgu, poleg parnega mlina.

Podrobnosti na plakatih. (388-3)

Ure

za birmanska darila

priporoča v veliki izberi po nizki ceni

FRIDERIK HOFFMANN

urar na Dunajski cesti št. 16 v Ljubljani.

Oznanilo!

Na Rožniku pri „Drenik-u“ otvorjena je

gostilna

Dobó se vino, pivo, kava, mleko in mrzle jedi. Uhod na Drenikovo je tedaj prost. (383-3)

Fin med v satovji

kilo 70 kr.; od 1 kile naprej pošilja se tudi po pošti. — Za čebelarje

pristni garantirani pitanec

v kositrenih škatljah po 5 kilo, a kilo 60 kr., (škatlja 30 kr.), pošilja se po pošti proti predplačilu ali poštenu povzetju.

OROSLAV DOLENEC

svečar, (335-7)

trgovina z voskom in medom.

ANTON KREJČI

Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg 8

priporoča svojo veliko zalogo najfinjših

klobukov in čepic

za gospode in dečke (246-9)

po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne

kožuhovine

kakor najfinjše kožuhne plašče in mufe za gospe, gosposke in potne kožuhe.

Velika izber čepic za požarne brambe.

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje (908-57)

v hotelu „Pri Malič“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter nadomesti "svoje trajnosti zlato plombo.

Umetne zobe in cela zobovja ustavlja po najnovejših ameriških metodah, ne da bi se odstranile korenine. Za vsak komad jamci.

Razglas.

Svojim p. n. zavarovancem naznanjamo, da smo s 1. dnem maja t. l. opustili do sedaj uvedeno neposredno plačevanje zavarovalnih premij nam na Dunaj ter izročili inkasovanje vseh zavarovalnin svojemu glavnemu zastopniku v Ljubljani gospodu

Ignaciju Valentinič-u

(Pisarna na sv. Petra cesti št. 73)

kjer naj se odslej uplačujejo vsakotere zavarovalnine.

Na Dunaji, meseca maja 1890.

(391-1)

Generalna agentura na Dunaji vzajemno zavarovalne banke „KONKORDIJE“.

Odda se v najem ali pa tudi proda
hiša v Dragi št. 16
z zemljiščem vred

v kateri se nahaja gostilna in prodajalnica, pod
jako ugodnimi pogoji. — Več se zve pri **J. Mo-**
dicu v Novi vasi. (372-3)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1083-37)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombo-**
vanja in vse **zobne operacije**, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevlarskega) mostu, I. nadstropje.

Prostovoljna razprodaja
vina

izvrstnega iz 1885. in 1887. leta 200 hekto-
litrov in iz 1889. leta 100 hektolitrov bude
dne 31. maja ob 9. uri dopoldne
v hiši **Marije Potočnik v Jaski**, kjer je
tudi gostilna in so sobe za potovalce.

(402-1)

Marjeta Pektič.

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrti
njeno deblu, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepilo;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim po-
tom kot balzam, zadobi pa ču-
dovit učinek.

Ako se namaže zvečer z
njim obraz ali drugi deli polti,
ločijo se že drugi dan ne-
znatne luske od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti po-
de-luje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred **gld. 1.50.**

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trn-
koczy-ji, lekarji. (179-30)

Učenca

krepke postave, poštenega obnašanja, vsprejem takoj.

Leopold Blumauer,

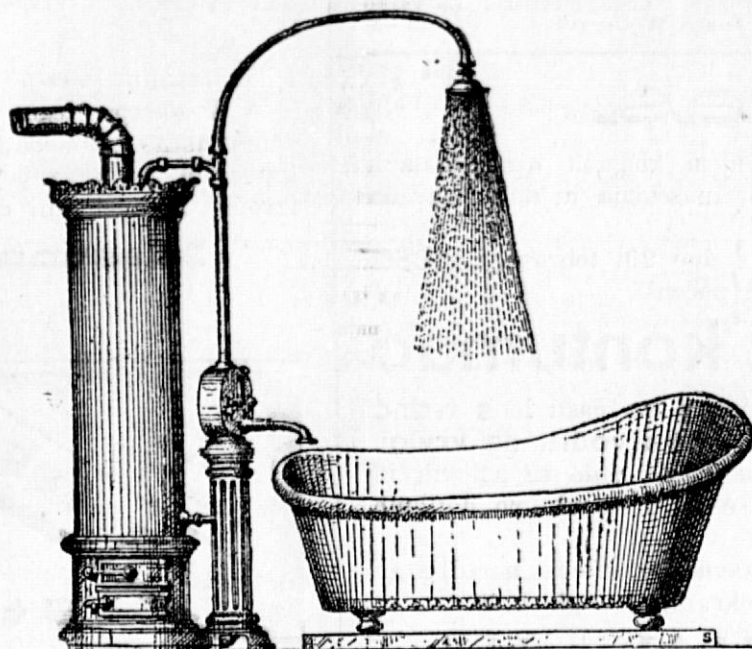
jermentar v Ljubljani.

(393-2)

V tukajšnji prodajalnici manufakturnega
blaga sprejme se takoj za trgovino sposoben

učenec.

Natančneje pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (401-1)

Podpisanca si usojata s tem uljudno naznanjati, da sta
tukaj osnovala od magistrata koncesijonovano

vodovodno instala-
cijsko podjetje
pod firmo

ECKER & ŠEŠIČ.

Imejoča mnogostrokovnihkušenj v tem področji, v prijet-
nem položaji, vsem zahtevam, ki bi se stavile, ustreči z najbolj-
šimi sredstvi novega časa, misliva, da se iz tega vzroka lahko
najuljudnejše priporoča za izvršenje **vsakovrstnih vodo-**
vodnih del.

Bogato zalogo v to stroko spadajočih predmetov imava na
razpolago in vabiva podpisanca, proseč za mnogobrojna naročila,
na prijazni obisk.

Ljubljana, meseca aprila 1890.

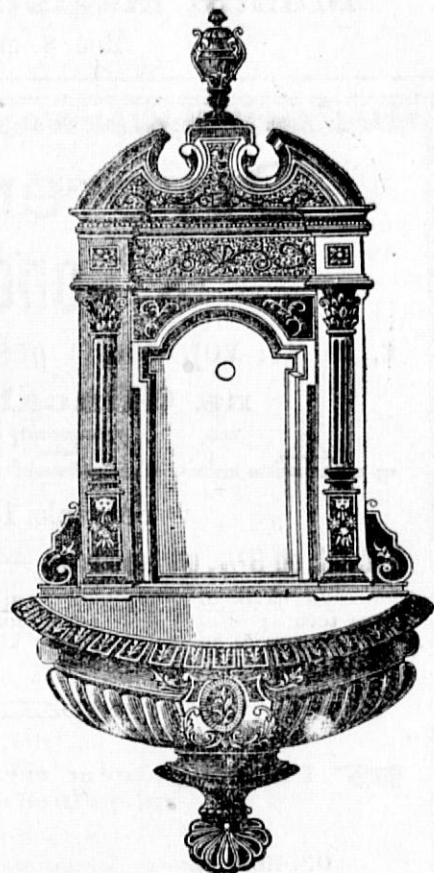
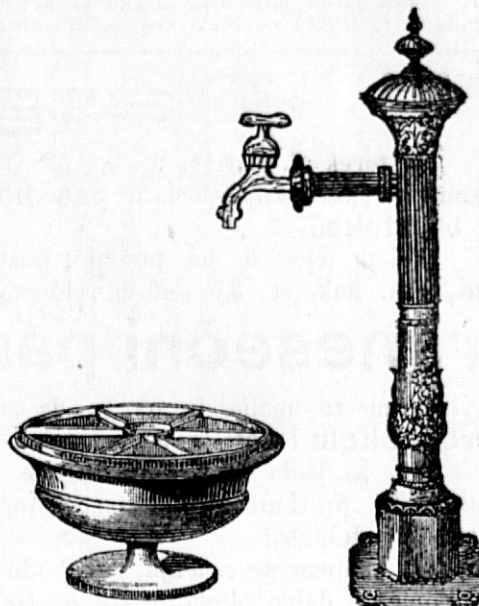
Z velespoštovanjem

ECKER & ŠEŠIČ

Dunajska cesta št. 7.

(358-2)

Uhod skozi kleparsko prodajalnico.

Trgovina z železnino
Albina C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
priporoča svojo bogato zbirko

nagrobni križev

pristno pozlačenih in najfinejše izdelanih, ali tudi surovih.

Dalje se priporoča za izdelovanje grobnih in
cerkvenih omrežij (gavtrov) i. t. d. (78-7)

Trgovina z železnino
ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
ima vedno bogato zalogo

stavbinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in
okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebelj iz drota, vijakov,
železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov,
precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtalnih strojev za klju-
čarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi
dinamita, užigalnih vrvic in kapič.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77-12)

Za čas stavbe

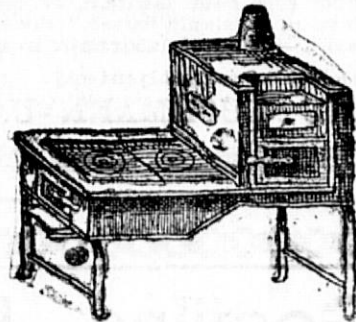
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
storje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (9-22)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Sezija je z dne 1. aprila do konca oktobra.
KRAPINSKE TOPLICE
 na Hrvatskem,

od Zagerjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske toplice“ jedno uro oddaljene. Do dne 1. junija in od septembra dalje stanovitina za 25% znižana. Mogoče akroterme 30 do 35° R. gorkote. Eminentna zdravilna moč pri protinu, trganji po mišicah in sklepih, udotrupi, isiji, neiralgiji, kožnih boleznih in ranah, kroničnej Brightovej bolezni itd. Veliki basini, posamične in banjske kopelji, potilnice, masaža, elektrika. Za vsako ugodnost je skrbjeno. Nizke cene. Zdravnik: dr. Josip Weingerl. (315-4)

Št. 8349.

Razglas.

(381-3)

V torek 6. dan t. m. je pri tukajšnjem konjaču neki domači, njemu v opazovanje poslani pes poginil in sekcija je dokazala, da je bil stekel.

Vsled tega se na podlagi postave z dne 29. februarja 1880. leta, drž. zak. št. 35, od današnjega dne počenši

trimesečni pasji kontumac

za celo mesto upelje, in ukaže, da smejo psi v tem času le s trdno torbo okolu letati ali pa se morajo zunaj hiše voditi na vrvi.

Psi, ki bodo prosto brez torbe okolu letali, bodo se polovili in pokončali, proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih postavnih določbah.

Ob enem se omenja, da bode postavne varstvene naredbe za 4 kilometre daleč okolu mesta upeljalo c. kr. okrajno glavarstvo.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 8. maja 1890.

Otvorenje vrta s koncertom

c. in kr. voj. godbe pešpolka bar. Khun št. 17

na Glincah v gostilni

„AMERIKA“

v četrtek 15. maja t. l.

Začetek ob 3^{1/2}. uri popoldne. — Ustopnina 15 kr. — Otroci prosti.

Za mrzla in gorka jedila, najboljšo pijačo, kavo, čokolado i. t. d. in za točno postrežbo bode skrbjeno.

Priporoča se slav. občinstvu k mnogobrojnemu obisku

z velespoštovanjem

MINKA JEBAČIN

gostilničarica.

Pri neugodnem vremenu preloži se koncert na prihodnjo nedeljo.

OPOMBA: Zraven lepega senčnatga vrta je na drugem vrtu kegljišče, gugalnica i. t. d., kakor tudi za telovadbo bode preskrbljeno, ter se za kake poletne veselice slavnim društvom kot prav ugoden prostor priporoča.

Pri slabem vremenu so vozovi na razpolaganje. — Za osobo iz Amerike po suhem v Ljubljano 10 kr. (Najmanj tri osebe skupaj, do „Zvezde“ ali Križevniškega trga.) (396)

FRAN CHRISTOPH-ov

(204-7)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dob se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri

IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH,

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Gostilna „Pri smreki“

v Šiški h. št. 88.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da zopet sama nadaljujem gostilno.

Zahvaljujem se za poprej skazano mi zaupanje, priporočam se še v prihodnje ter zagotavljam svojim častitim gostom skrbno in točno postrežbo z dobrim Bizeljskim, Metliškim in Dalmatinskim vinom in vedno svežim pivom.

Priporočam se za obilni obisk

z odličnim spoštovanjem

Ana Gogala.

(373-3)

Št. 8459.

(403)

Razglas.

Mestna občina Ljubljanska naznanja, da ne dovoljuje hoditi, ležati, jezdariti in voziti po senožetih in nasadih Tivoljskega gradu,

ki je lastnina mestne občine.

V dosego tega namena je mestna občina zagradi dala pota, samovlastno narejena, in je nastavila zapriseženega poljskega čuvaja, kateremu je ukazano, slehernega prestopnika te prepovedi prijeti in izročiti kompetentni oblasti v kaznovanje.

Mestna občina Ljubljanska

dne 9. maja 1890.

Župan: Grasselli s. r.

Staro preiskušeno proti žolotnim boleznim.

Rogatska **Štajerska** **deželna slatina**

Tempeljski vrelec

in

Styria-vrelec.

Vedno sveža, najmočnejša polnitev v novosezidanej polnilneji jami z direktnim tokom iz studenca.

Dobiva se: Pri upravi slatine v Rogatici-Slatini, v vseh prodajalnicah mineralnih vod, boljših specerijskih in droguerijskih prodajalnicah in lekarnah in v deželnej hiši v Gradci. (289-3)

L. MIKUSCH v. LJUBLJANI.

Mestni trg 15

priporoča skrbno

solnčnike

Mestni trg 15

izdelane

dežnike

jednostavno in elegantno narejene, iz solidnega blaga, v največjeji izberi in

po čudovito nizkih cenah.

Kostumski solnčniki, prevlake in poprave

se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. (255-5)

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dob se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **IVANU LUCKMANN-U.** izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Najboljša

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah

tovarna finega sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko

zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3-10 metra, to je 4 Dun. vatli. 1 odrezek velja:

gl. 4.80 iz navadne

gl. 7.75 iz fine

gl. 10.50 iz jako fine

gl. 12.40 iz najfinejše

129) pristne (23)

ovčje volne.

Nadalje so v največji izberi: svileno pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, predpisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-biagi itd. itd.

Za dobro blago, natančno uzorec odgovarjajoče in točno depošiljatev se jamči.

Uzorci zastoj i franko.

Najmočnejši in najokusnejši (397-1)

jesihov cvet

iz lastne tovarne priporoča po najnižjih cenah

J. TRAUN v Ljubljani in na Glincah.

Uzorci in ceniki pošiljajo se na zahtevanje franko.

Gostilniški vrt „Pri Virantu“

(Sternwarte).

Uljudno naznanjam, da z jutranjim dnem otvorim novo opravljeno

gostilniški vrt s kegljiščem.

Služil bodem z izvrstnim Mengiškim marenim pivom, dobrim dolenskim in bizeljskim vinom, ter bodo vsekdar priznana okusna pripravljena gorka in mrzla jedila na razpolaganje.

Kegljšče odda se par dni v tednu posebnim družbam.

Po dolgi bolezni sem sedaj, hvala Bogu, okreval in skuša bodem postreči svojim častitim gostom v njih popolno zadovoljnost.

S spoštovanjem

Anton Miculinić

(399) po domače Tone.
